

UUTISKIRJE JÄSENILLE

Keskiviikkona 19. maaliskuuta 2025 * (476)
Toimittanut Juhani Haapasaari

Finnairin hallituksen palkkioihin ehdotetaan 11–23 %:n korotuksia

Ennakkoilmoitus omistajaohjaukseen kohdistuvasta mielenilmauksesta 27.3.

HALLITUKSEN PALKKIOT/FINNAIR

Ammattiosastot 002, 010 ja 012 ovat jättäneet ennakkoilmoituksen poliittisesta mielenilmauksesta, jolla otetaan kantaa valtion omistajaohjauksen rooliin valtionyhtiö Finnairissa. Yhtiön hallituksen palkkioihin ehdotetut 11–23 %:n korotukset juuri toteutettujen 14–19 %:n korotusten päälle ovat huonosti harkittuja, eikä valtion tule niitä hyväksyä. Ehdotuksesta päätetään 27.3. järjestettävässä yhtiökokouksessa.

Ennakkoilmoitus

Avoin tekniikan ammattiosasto ATA ry 002, Suomen Siviililentoliikennevirikailijoiden Liitto SSL ry 010 ja Siviililentoliikenteen työntekijät SLY ry 012 ilmoittama poliittinen mielenilmaus toteutetaan kahden tunnin mittaisena työnseisauksena Finnairin yhtiökokouksen yhteydessä.

Ammattiosastojen jäsenet eivät tee torstaina 27.3. kello 14.00–16.00 välisenä aikana työtä, joka liittyy Finnairin ja Nordic Regional Airlinesin käyttämiin

teknisiin palveluihin ja maapalveluihin.

Asian tausta

Nimitystoimikunta

Finnairissa toimii osakkeenomistajien nimitystoimikunta, johon kolme suurinta osakkeenomistajaa ovat kukin oikeutettuja nimeämään yhden jäsenen. Suurimmat osakkeenomistajat ovat Suomen valtio sekä työeläkevakuutusyhtiöt Varma ja Ilmarinen.

Nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotus hallituksen jäsenten palkkioista. Hallituksen puheenjohtaja on toimikunnan asiantuntija, joka on oikeutettu osallistumaan toimikunnan kokouksiin, sekä saamaan niihin liittyvät materiaalit.

Palkkiot 2019–2023

Finnairin hallituksen vuosipalkkiot nousivat tehtävästä riippuen 0,9–2,9 % vuodesta 2019 vuoteen 2023, jolloin yhtiökokouksen päättämät vuosipalkkiot olivat:

- puheenjohtaja	63.000 €
- varapuheenjohtaja	32.700 €
- jäsen	30.300 €

Vuosipalkkiot eivät ole sidottu henkilön osallistumiseen hallituksen ja sen valiokuntien kokouksiin, vaan kokouksista maksetaan erilliset kokouspalkkiot.

Vuosien 2019–2023 välisenä aikana osallistumisesta hallituksen jäsenen kotimaassa pidettäviin kokouksiin tai puhelin-kokouksiin maksettiin 600 €/kokous, ja jäsenen matkustessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle 2.400 €/kokous.

Lisäksi hallituksen jäsenelle korvataan kokouksiin liittyvät kohtuulliset matkakustannukset sekä tarjotaan myös puolisoa koskeva lentolippuuetu Economy- tai Business-luokassa.

Finnairin hallituksen puheenjohtajana vuosina 2017–2023 toimineen **Jouko Karvisen** viimeisenä täytenä kalenterivuotena (2022) saamat palkkiot olivat yhteensä 80.627 €.

Palkkiot 2024

Finnairin hallituksen nykyinen puheenjohtaja **Sanna Suvanto-Harsaae** valittiin tehtävään yhtiökokouksessa 24.3. 2023. Samalla hänestä tuli nimitystoimikunnan uusi asiantuntija.

Toimikunta teki jo seuraavalle yhtiökokoukselle (2024) ehdotuksen palkkioiden korottamisesta:

- puheenjohtaja	72.000 €
- varapuheenjohtaja	39.000 €
- jäsen	35.000 €

Hyväksytty ehdotus nosti hallituksen vuosipalkkioita:

- puheenjohtaja	+ 14,3 %
- varapuheenjohtaja	+ 19,3 %
- jäsen	+ 15,5 %

Lisäksi nimitystoimikunta ehdotti 33,3 %:n korotuksia kokouspalkkioihin, jotka yhtiökokous myös hyväksyi. Korotusten jälkeen ne olivat joko 800 € tai 3.200 € kokousta kohden.

Näiden korotusten myötä Suvanto-Harsaalle maksettiin palkkioita yhteensä 136.571 € ensimmäiseltä täydeltä kalenterivuodelta, jolloin hän toimi Finnairin hallituksen puheenjohtajana. Summa oli 41,0 % / 55.944 € suurempi kuin mitä

Karviselle maksettiin kahta vuotta aiemmin samasta tehtävästä.

Palkkioehdotus 2025

Nimitystoimikunta on tehnyt tulevalle yhtiökokoukselle uuden korotusehdotuksen hallituksen palkkioihin, jonka jälkeen ne olisivat

- puheenjohtaja	80.000 €
- varapuheenjohtaja	48.000 €
- jäsen	40.000 €

Jos 27.3.2025 järjestettävä yhtiökokous siunaa tämänkin ehdotuksen, kiinteiden vuosipalkkioiden korotukset vuoteen 2024 nähden olisivat

- puheenjohtaja	+ 11,1 %
- varapuheenjohtaja	+ 23,1 %
- jäsen	+ 14,3 %

ja vuoteen 2023 nähden

- puheenjohtaja	+ 27,0 %
- varapuheenjohtaja	+ 46,8 %
- jäsen	+ 32,0 %

Ehdotustaan toimikunta perustelee tarpeella nostaa hallituksen jäsenten palkkiot kohden ”markkinatasoa”.

Omistajaohjausministeri voi kumota ehdotuksen

Lähtökohtaisesti ministerin tehtävä on tehdä poliittisia linjauksia ja virkamiehen vastuulla on toteuttaa niitä. Pörs-siyhtiöiden osalta valtion omistajaohjauksen linjaukset tarkoittavat valtion äänioikeuden käyttämistä yhtiökokouksissa. Tämä oikeus on tällä hetkellä Eurooppa- ja omistajaohjausministeri **Joakim Strandilla**.

Valtion omistaessa yli puolet (55,7 %) Finnairin osakkeista, Strandilla on mahdollisuus olla hyväksymättä nimitystoimikunnan tekemä ehdotus, vaikka valtioneuvoston kanslian virkamies on nimitystoimikunnan jäsenenä sen jo hyväksynyt.

Päivän kommentit

Jouko Karvisen johtama Finnairin hallitus alensi vuonna 2020 vapaaehtoisesti vuosipalkkioitaan noin 10 % osana yhtiötä ravistelleen koronapandemian vuoksi tehtyjä säästöjä. Vaikka palkkioiden alennus oli voimassa vain vuoden 2021 yhtiökokoukseen asti, eleellä ainakin pyrittiin osoittamaan hallituksen jäsenten sitoutuvan myös henkilökohtaisesti vastuulliseksi kuvailtuun strategiaan.

Karvisen oli määrä väistyä puheenjohtajan paikalta vuoden 2022 yhtiökokouksessa, mutta osakkeenomistajien nimitystoimikunta ei lopulta halunnut vaihtaa häntä kesken Venäjän hyökkäyssodan aiheuttaman uuden kriisin. Finnairin tilanne koheni kuitenkin nopeammin kuin oli osattu odottaa, ja Karvinen astui syrjään keväällä 2023.

Hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittu **Sanna Suvanto-Harsaa**e pääsi aloittamaan kautensa tilivuonna, jossa yli 200 miljoonan tappiot liiketuloksessa olivat jo kääntymässä

191 miljoonan voitoksi vahvan markkinan ja säästötoimenpiteiden siivittämänä.

Tässä huumassa unhoon jäi Karvisen hallituksen vastuullisuusstrategia. Nimitystoimikunta, jonka asiantuntijana Suvanto-Harsaa toimi, ehdotti vuoden 2024 yhtiökokoukselle hallituksen vuosipalkkioihin 14–19 %:n ja kokouspalkkioihin 33 %:n korotuksia, jotka yhtiökokous myös siunasi.

Muutettu palkitsemispolitiikka

Nyt nimitystoimikunta on ehdottamassa vuosipalkkioihin edelleen 11–23 %:n korotuksia. Perustelut on kirjoitettu yhtiökokoukselle esitettävään asiakirjaan ”Muutettu palkitsemispolitiikka”.

Asiakirjassa on lausuttu hallituksen vuosipalkkion suuruuden tarkoituksesta seuraavasti:

- *Vuosipalkkion tulee olla riittävän tasoinen, jotta se houkuttelee, sitouttaa ja motivoi erinomaaisesti suoriutuvia yksilöitä.*

Finnairin lähihistoriassa palkkiot ovat houkuttelleet hallitukseen yhtä lailla jäseniä, jotka on jälkeenpäin todettu ei-toivotuiksi, eikä ole uskottavaa, että palkkioita korottamalla saman paradoksin toistuminen voitaisiin välttää jatkossakaan:

Vuonna 2013, vain kahta viikkoa ennen yhtiökokousta, omistajaohjauksesta vastannut ministeri erotti kaikki yhtiön johdon silloiseen palkitsemisjupakkaan osallistuneet hallituksen jäsenet. Näin tapahtui siitäkin huolimatta, että yhtä lukuun ottamatta heistä kaikki olivat ilmoittaneet sitoumuksensa jatkaa tehtävissään:

- Nyt voidaan katsoa sellaisia henkilöitä myös, jotka ovat hiukan tämän yrityskuplan ulkopuolella; joilla on kykyä harkita omien päätöstensä seurauksia esimerkiksi yhtiön suhteisiin henkilöstönsä kanssa ja jotka myös pystyvät ymmärtämään, että kansalaisten oikeustaju on viime aikoina ollut todella kovalla koetuksella, ministeri totesi Ylelle antamassaan haastattelussa.

Kahdessa viikossa sellaiset henkilöt oli hallitukseen myös katsottu, eikä yhtiön taloudellisesta menestyksestä ole ollut jälkeenpäin osoitettavissa, että he olisivat olleet tehtävistään erotettuja huomoinnissa suoriutuvia yksilöitä.

Tätä taustaa vasten yhtiökokoukselle esitettävä palkitsemisasiakirja vertautuu oman hännän nostamiseksi kirjoitettuun sanahelinään:

- *Hallituksen palkitsemisen päämäärä on varmistaa, että Finnairilla on tehokas ja hyvin suoriutuva hallitus, joka muodostuu erittäin kyvykkäistä ammattilaisista, jotka edustavat monimuotoista ja asianmukaista yhdistelmää osaamista, kyvykkyyksiä sekä kokemusta.*

Hallituksen jäsenistä ammattilaisen tittelin päätoimekseen on ilmoittanut Suvanto-Harsaen lisäksi **Montie Brewer**.

Hämmmentävästi perusteltuja ovat asiakirjassa myös kokouspalkkiot:

- *Kokouspalkkion tarkoitus on suhteuttaa osa palkitsemisesta siihen aikaan ja työmäärään, jonka kokoukset vaativat hallituksen jäseniltä.*

Hallituksen jäsenen kotimaassa pidettävistä kokouksista maksetaan 800 €/kokous, ja jäsenen matkustaessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle 3.200 €/kokous. Koska asuinmaalla ei ole kuitenkaan vaikutusta työmäärään, esimerkiksi Tanskassa asuvalle Kööpenhaminasta Helsinki-Vantaalle kokoukseen tulevalle hallituksen jäsenelle maksetaan 1 h 40 min kestävästä lennosta sekä turvatarkastukseen kuluva ajasta korvausta 1.200 € ja yhteensä 2.400 €, kun huomioidaan myös paluumatkaan kulunut aika. Jos asuinmaansa ulkopuolella kokoustava hallituksen jäsen onnistuu vähentämään työmääräänsä myös lennon aikana, hänen kokouspalkkiosta saamansa etuus kasvaa edelleen.

Osakkeenomistajien etu

Vaikka palkitsemisasiakirjan monin paikoin abstrakteihin perusteluihin on vaikea suhtautua edes kohtuullisella vakavuudella, käsillä olevaan hankkeeseen on suhtauduttava vakavasti. Hallituksen palkkioihin ehdotetut ja jo tehdyt korotukset ovat suuruudeltaan sitä luokkaa, että vertailukohtaa Finnairin historiasta ei hevin löydy, saati lainkaan.

Tämän ohella korotuksiaan odottava hallitus on esittämässä toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajalle kohdistettavia palkankorotuksia. Toteutuessaan toimitusjohtajan muuttuvien palkanosien enimmäismäärän nousisi 200 %:iin ja varatoimitusjohtajan 160 %:iin peruspalkasta nykyisen 120 %:n sijaan.

Palkitsemisasiakirjassa korotuksia perustellaan ylimalkaisesti johdon etujen yhdenmukaistamisella osakkeenomistajien edun kanssa ilman, että etua on tarkemmin analysoitu. Osakkeenomistajien kokonaisedun arviontiin pätevät kuitenkin samat lainalaisuudet kuin aiemminkin, mukaan lukien henkilöstön näkemysten huomioiminen.

Johdolle ehdotetut palkkioiden korotukset yhdessä hallituksen palkkioita koskevien korotusten kanssa herättävät negatiivisia tunteita, ei vain yhtiön henkilöstön keskuudessa, vaan myös muissa Finnairin liikenteen kanssa tekemisissä olevissa työyhteisöissä. Tämä on seurausta lähihistorian kokemuksista, jotka hallituksen puheenjohtajalta puuttuvat.